

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MDP CSONGRÁDMEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 278. SZÁM

SZERDA, 1954 NOVEMBER 24.

ÁRA: 50 FILLER

Köszönet és fogadalom

A «Délmagyarország» felszabadulás utáni megjelenésének tizedik évfordulóját ünnepli. A jubileumra gyárakból, földekről és irodákból érkeznek a táviratok — üdvözik a «Délmagyarország»-ot, amely a párt vezette Magyar Nemzeti Függetlenségi Front első lapja volt. Nem lehet megilletődés nélkül olvasni a táviratok és a levelek sorait, amelyekben ott tükröződik a győzedelmes, nagy pártunk iránti bizalom, szeretet. Ezzel együtt a pártsajtó iránti bizalom, ragaszkodás.

Nagy, szálkás betűkkel írt levelet a párt lapjának Kovács Mihály, a Szegedi 2. Posta dolgozója, a lap olvasója s egyben levelezője. Idézzük soraiból: »Örömmel fogom meg a tollat, hogy köszöntsem a párt lapját: a Délmagyarországot megjelenésének 10. éves évfordulója alkalmából. El kell mondanom, hogy a multban szó sem lehetett arról, hogy olyan emberek, mint én, írjunk az újságba. Mi levelezők azt a segítséget, amit a Délmagyarország adott, úgy fogjuk felhasználni mindennapi munkánkban, mint ahogyan a Délmagyarország felhasználja a dolgozók javaslatait... Kíváncok sok sikert a Délmagyarország szerkesztőségének, mélyítsék el még jobban a dolgozókkal a kapcsolatot, erősítsék még jobban a levelezők táborát. Megígérem, jobban írom meg sok eredményeinket, mint eddig, bátrabban tollamra veszem a hibákat. Hű levelezője maradok a párt lapjának».

Szűcs Ferenc lakatos — az Ingatlankezelő Vállalat dolgozója és a maga nevében küldött levelet. A MÁV Igazgatóság táviratában ez is áll: «A Délmagyarország a jövőben is még nagyobb sikerrel teljesítse feladatait és nyújtson segítséget minden dolgozónak munkája végzésében». Lakó Ferenc, a Gőzfűrészművek vezetője megragadóan szép emlékről is ír a Délmagyarországhoz küldött levelében: »Engedjék meg, hogy egy emlékként elmondjam: a felszabadult Szeged életéről először lapjuknak 1945-ben hozzám került számából értesültem. Jó pár ezer kilométerre Szegedtől, Tiflisz városában, mint hadifogoly dolgoztam, és egy gruz tisz, aki Szegeden járt, hozott magával egy újságot. Az egész táborban kézzel-kézzel kellett adni ezt a lapot, amelyből sokezeren vettünk tudomást arról, hogy élnek és dolgoznak odahaza». Magával ragadó Baráth Béla ecsetgyári dolgozó néhány sora: »A tízéves évforduló alkalmából én is üdvözlöm a Délmagyarországot, amelynek igen sok éven keresztül hű olvasója vagyok. Továbbra is hasznos, jó munkát kívánok a Délmagyarország szellemi és fizikai dolgozóinak». A Szegedi Kenderfonógyárból, a Szegedi Textilművekből és más üzemekből is érkeztek táviratok. A párt szegedi lapját, a Délmagyarországot üdvöztették a Magyar Írók szegedi csoportjának tagjai, a Szegedi Nemzeti Színház művészei és dolgozói. Horváth György, a lap olvasója és levelezője a maga és a vasutas dolgozók nevében küldött levelet. És folytathatnánk a sort tovább. Elnézést kérünk azért, hogy e szűkre szabott cikk kereteiben nem tudjuk idézni, felsorolni mindazokat, akik táviratot, vagy levelet küldtek a Délmagyarország szerkesztőségének.

Mi, akik a szerkesztőségben dolgozunk, szívünkkel, lelkünkkel mondhatjuk, hogy a hozzánk küldött táviratok és levelek új erőt adtak — erősebbé tettek bennünket. Tudjuk, hogy munkánkban voltak hibák és bajok és lehetők még most is. S helyesen a levelek egy része arról is beszél, mit várnak a Délmagyarország szerkesztőségétől. Sokan — mint Baráth Béla — azt is megírták, hogy régi olvasói a Délmagyarországnak, szeretik a párt lapját. Szeretik, mert régebbi, vagy mostani ilyen, vagy olyan fogyatékosága ellenére is megjelenése első napjától kezdve pártunk fegyvere, szócsőve volt, messzehangzóan hirdette a párt igazságát, a dolgozó nép igazságát. Csak ismételni lehet, hogy a Délmagyarországhoz küldött táviratok elsősorban nagy pártunk iránti hűséget és ragaszkodást fejezik ki. Talán nem szerénytelenség, ha azt mondjuk, hogy a táviratok és levelek szólnak a Délmagyarország szerkesztősége tagjainak is, azoknak, akik az újságot írják, s azoknak, akik előállításán fáradoznak.

Köszönjük a Délmagyarország szerkesztőségének küldött táviratokat és leveleket. Köszönjük a keresetlen, de igaz szavakkal írt sorokat, a buzdítást, a lelkesítést. Köszönjük a figyelmeztető szót azért, hogy még eredményesebben tudjunk dolgozni a júniusi politika, — a nép felemelkedésének politikája — megvalósításáért, hogy szolgálni tudjuk az eddigieknél jobban a hazaszeretet, a béke, a szocialista építés nagy és szent ügyét.

Az évforduló üres lenne, ha nem hozna a Délmagyarország szerkesztőségének munkájában új sikereket. Erezzük ezt valamennyien, akik a lap munkájában részt veszünk. Tettekre, tettekre és harmadszor is tettekre van szükség. S amikor ezt megállapítjuk, akkor szívünkkel, eszünkkel azon vagyunk, hogy a szó és a tett egy legyen, — a Délmagyarország szerkesztősége jobb munkát végezzon. Feladatunk az is, hogy megmutassuk Szeged és vidéke népének munkája nyomán megváltozott életét, felemelkedésének útját. Bátran meg kell mutatnunk, bírálunk és ostromozunk a nép jobb életét akadályozó hibákat és megszüntetésük módját. Hatalmas a tíz felszabadult esztendő eredménye, a dolgozó nép munkájával, a párt útmutatásával. De van még hiba, amelyekből szabadulni akarunk. Összintén kell beszélnünk, nincs mitől tartanunk, mert az igazság mellettünk érvel.

Nem kímélhetjük erőnket a Délmagyarország néphez fűződő kapcsolatainak szorosabbá tételéért, növeléséért. Munkálkodnunk kell azért, hogy napról-napra több legyen a száma a lap levelezőinek, a proletár közvélemény parancsnokainak.

Ma délután ünnepli a Délmagyarország olvasóival, levelezőivel, barátjaival együtt felszabadulás utáni megjelenésének 10. évfordulóját. A lapnak népes az olvasó-tábor, jelentős utat tett meg előre. Tanulnunk kell és erőt merítenünk a Délmagyarországtól, a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front legelső lapja harcos hagyományából is. S a Délmagyarország eredményesebb munkája nyomán méginkább több lesz olvasóink száma.

Ismétlünk köszönetet a táviratokért, levelekért — üdvözlésekért. Igérjük, — nem feledve az adott szó kötelező erejét —, hogy a Délmagyarország szerkesztősége ezután jobban betölti feladatát. Teszünk, cselekszünk, hogy így legyen!

Az értelmiségi dolgozók is támogassák szavazatukkal a Hazafias Népfrent jelöltjeit november 28-án

Értelmiségi választói nagygyűlés a Szabadság moziban

Tegnap délután 3 órakor tartotta a Hazafias Népfrent szegedi bizottsága értelmiségi választói nagygyűlését a Szabadság-filmszínházban. Fél három körül már zsűföldiség megtöltődött a nagytermet Szeged kiadó pedagógusai, egyetemistái és más értelmiségi dolgozók sokasága. Részt vettek a nagygyűlésen a Pedagógiai Főiskola és az egyetemek hallgatói is. Három óra előtt néhány perccel elfoglalta helyét a díszelvényen a nagygyű-

lés elnöksége. Az elnökség tagjai: Erdei-Grúz Tibor, a Központi Vezetőség tagja, oktatási miniszter, Németh Károly, a Csongrádmegyei Pártbizottság első titkára, Ladányi Benedek, a városi Pártbizottság első titkára, Dénes László, a Városi Tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. Buza László, a városi Pártbizottság első titkára, Dénes László, a Városi Tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. Kiss Árpád, a Tudományegyetem Munkaérendmentelített

rektora, dr. Fodor Gábor, a Kétszemes Kossuth-díjas egyetemi tanár, az Akadémia levelező tagja, dr. Kach Sándor, egyetemi tanár, a Természettudományi Kar dékánja, Nagy Sándor, a Széchenyi és Kossuth-díjas író, Csillag Miklós, a Nemzeti Színház igazgatója és még sokan mások.

Buza László bevezető szavai után Erdei-Grúz Tibor, az MDP Központi Vezetőségének tagja, oktatási miniszter emelkedett szólásra,

Erdei-Grúz Tibor elvtárs beszéde

Tisztelt Választó Polgárok! A négy évvel ezelőtti választott tanácsok megbízása a törvény értelmében lejárt s új tanácsokat kell választani. A tanácsok megválasztása felelősségteljes állampolgári kötelesség, különösen most, amikor az új tanácsotörvény igen jelentős államhatalmi, államigazgatási, gazdasági és kulturális hatáskört biztosít a tanácsoknak. A tanácsok úján valóban az egész nép válik a társadalom irányító-jává, nagyon alaposan meg kell tehát vizsgálni, kit küldjenek a választók a tanácsokba, ki fogja ott a helyesnek felismert politikai helyi viszonylatban megvalósítani.

Mielőtt szavazatát leadná, minden lelkiismeretes választó számoltat az elmúlt periódusról, felméri annak eredményeit és hiányosságait, megvizsgálja helyesek voltak-e politikánk alapelvei és ha igen — milyen volt a megvalósítás, mi az amit jól csináltunk és hol követünk el hibákat. Bár helyi tanácsokat választunk november 28-án, mégis pártunk és kormányunk egész politikájáról is ítéletet fog mondani a népi szavazásával, mert a helyi tanácsok működésében az országos politika is tükröződik.

Biztos vagyok benne, hogy a többi választókkal együtt a tanítók, tanárok és tudósok is bizalmat fogják kifejezni pártunk és kormányunk politikájával szemben és támogatni fogják szavazatukkal a Hazafias Népfrent jelöltjeit. Azokat a jelölteket, akiket a választópolgárok maguk választottak ki, mint legalkalmasabakat és az országos politika helyi megvalósítására képeseket. A továbbiakban Erdei-Grúz elvtárs az elmúlt tíz esztendő alatt meg-

tett fejlődésünkről beszélt. Ezzel kapcsolatban külön kitért a tudományos és művészeti élet fejlődésére is. Majd arról beszélt, hogy a nagy fejlődést, ami körülöttünk végbre megy, sokszor észre sem vesszük. Könnyen hajlunk arra — mondotta —, hogy mindazt, ami szép és jó, természetesen vegyük csak a hibákat, nehézségeket lássuk. Hangsúlyozta, hogy a hibák és hiányosságok feltárása helyes — azonban hiba volna, ha csak a bajokat látnánk meg. Ezzel kapcsolatban külön kitért azokra a népgazdasági aránytalanságokra, amelyeket a Központi Vezetőség feltárt.

Elemmezte gazdaságpolitikánk hibáit, majd azt mondotta, hogy a mi viszonyaink sokkal kedvezőbbek, mint a Szovjetunióé volt a fejlődés hasonló periódusában, hiszen mellettünk áll a Szovjetunió, a népi demokráciák, a népi Kína és a Német Demokratikus Köztársaság.

Erdei-Grúz Tibor elvtárs megállapította beszédében, hogy a júniusi határozatok óta komoly lépéseket tettünk a korábbi hibáink kiküszöbölésére. Azonban — mondotta — az eddigi eredményekkel nem lehetünk megelégedve. Ha a múlt évihez képest lényegesen emelkedett is az életszínvonal, még mindig többlet szeretnénk. Vannak még, akik nem értik meg, hogy csak akkor élhetünk tartósan jobban, ha többet, jobban, olcsóbban termelünk. Pártunk Központi Vezetőségének októberi ülése feltárta e tévovázás elméleti gyökereit és az illető következő intézkedések erősen meggyorsították a júniusi politika megvalósítását.

Az értelmiség szerepe az új szakasz megvalósításában

Az új szakasz megvalósításában nagy szerepe van az értelmiségnek, de különösen jelentősek a tanítók és tanárok feladatai az általános iskoláktól az egyetemekig. Népi kulturális fejlődésének szilárdabb megalapozására mindezeket az általános iskolát kell kifejlesztetni, hogy egész ifjúságunknak megadhasa a szilárd alpműveltséget. Városokban — ha zsűfolt iskolákban is — ez nagy részt már megvalósult, a falvakban és tanyákon azonban még messze vagyunk tőle. Márpedig a hiányos általános iskolai műveltség nagy akadály a gimnáziumi oktatás megvalósításának s az egyetemi oktatás színvonalának emelkedésének gátja. Az általános iskola valóban általánossá tétele, tehát az egyetemi munka gyökeres megjavításának előfeltétele.

Az általános iskola fejlesztésének egyik legfontosabb tényezője új iskolák építése és a meglévők, valamint az újak jó felszerelése. Az Oktatásiügyi Minisztérium pontos felmérései alapján megállapítható, hogy az általános iskola anyagi-tárgyi hiányosságainak kiküszöbölése annyi beruházást igényel, amennyi az utolsó 30-40 év összes oktatásiügyi beruházása volt. Világos, hogy ezt nem lehet egyik napról a másikra megvalósítani,

hanem hosszú idő, számításaink szerint 6-8 év kell hozzá — ha csak azt nem akarjuk, hogy az általános iskola fejlesztése legyen az életszínvonal folytonos emelkedésének gátja. A kifejlesztéshez szükséges idő azonban lényegesen megrövidíthető, ha fokozottabb mértékben aknázzuk ki a helyi erőforrásokat. Ebben igen nagy segítséget nyújthatnak a tanácsok, ha szorosán együttműködnek a lakossággal.

Az általános iskola hibái és hiányosságai azonban — csak úgy, mint a középiskoláké is — nemcsak anyagi természetűek, hanem tartalmiak is. Noha az utolsó idő-

ben sok volt a próbálkozás és változtatás, a tantervek és tankönyvek mégsem megfelelőek, nem kellőképpen alkalmazkodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, hol túlságosan nehezek hol meg túlságosan könnyűek. Tankönyveink egy részéből nem eléggé domborodnak ki haladó hagyományaink értékei, nem mindenütt jutnak kellően szóhoz a magyar népmesék, nagy íróink és költőink művei, nem érvényesül eléggé nemzeti történetünk hőseinek és egész népünk forradalmainak, valamint szabadságharcainak jelentősége, nem eléggé fejlesztjük ki ifjúságunkban a hazaszeretet érzését. Fontos feladata az új szakasz kultúrpolitikájának a hibák és hiányosságok kiküszöbölése. Mivel meg akarjuk szüntetni a folytonos változtatást és hosszú időre stabilis állapotot kívánunk teremteni az új tantervek kidolgozását alapos megfontolással a pedagógusok és nem pedagógusok széles körének bevonásával kívánjuk elvégezni. Lényegesen növelni fogja a munka eredményességét, ha a tanácsok oktatási állandó bizottságai is foglalkoznak vele és lehetővé teszik, hogy a pedagógusok és a minisztérium értékesítsék a szülői széleskörű tapasztalatait. Különösen az ifjúság nevelése terén nélkülözhetetlen számukra a tanácsok és az egész helyi társadalom segítése, mert nélkülük aligha fogjuk tudni ifjúságunk magatartását és ízlését olymértékben megjavítani, amilyen mértékben azt szükségesnek tartjuk.

A továbbiakban Erdei-Grúz elvtárs a tanítókat és tanárokat megbeszéléséről beszélt. A jelentős eredmények mellett — mondotta — még mindig nem lehetünk megelégedve. A helyi szervek még ma sem mindig úgy fordulnak hozzánk, amint az a szocializmust építő társadalomban méltó, ma is sokszor háttérbe szorítják például a lakásjuttatásnál és néha a tanácsok mindeneseinek tekintik. Anyagi helyzetük sem kielégítő s pártunk és kormányzatunk e kérdést nem tekinti lezártnak az eddigi fizetésekkel. Majd hangsúlyozta, hogy akik aktívan támogatják a tanácsokat, azok maguk is hozzájárulnak, hogy mielőbb teljesüljenek a pedagógusok életkörülményei további javításának előfeltételei. Ezután az egyetemek életéről beszélt Erdei-Grúz elvtárs.

Az egyetemek helyzete

A júniusi határozatok az egyetemek életében is jelentős változást hoztak. Ezek a változások lehetővé teszik az egyetemi oktatás megjavítását és színvonalának emelését, a hallgatóságnak önálló munkára nevelését és valóban tudományos kiképzését, lehetővé teszik, hogy a nevelésre is lényegesen nagyobb figyelmet fordítsanak az egyetemeken, mint eddig. Az egyetemek fellendülését az is elő fogja mozdítani, hogy mind több olyan munkatárs kerül a tanszékekre, akik már megszerezték a

tudományok kandidátusa fokozatot, ami jelentősen emeli a tanszékek tudományos színvonalát.

Majd azokról a hiányosságokról beszélt Erdei-Grúz elvtárs, amelyek az egyetemeken tapasztalhatóak voltak. Megemlítette, hogy sokhelyütt hiányos a felszerelés s ugyanakkor az is bizonyos, hogy az utóbbi időben végrehajlott oktatási létszámosokkentes nem kellett összetartan lelkesedést. Azonban mindezeket a hibákat, hiányosságokat a népgazdaság lehoóságai-

(Folytatás a második oldalon.)